

2020. február 5.

© Összeállította: Illés Eszter eszter.illes@gmail.com

Báró Hatvany Ferenc műgyűjteménye (Budapest 1881 – Svájc 1958)

1914

Báró Hatvany Ferenc festményeinek gyűjteményes kiállítása. [szöveg]: **Lázár Béla.** Budapest: Ernst Múzeum; Légrády Testvérek, 1914. 14 p. 2 ill. (Az Ernst-Múzeum kiállításai, 14.)

Rendezte: **Ernst Lajos, Lázár Béla**

Budapest, Ernst Múzeum. 1914.

Budapest 44/9coll.13=89197

Ismerteti:

F. Z.: XIX. századi francia mesterek festményei egy magyar gyűjteményben. Báró Hatvany Ferencz gyűjteménye. *Vasárnapi Újság* LXI. 1914. I. 11. 2. sz. 30-31. p. 9 ill.

1918

Hatvany, Franz, Baron – Hatvany, Ludwig, Baron. In: *Das geistige Ungarn. Biographisches Lexikon.* 1. Herausgegeben von Oscar von **Krücken** und Imre **Parlagi.** Wien; Leipzig: Wilhelm Braumüller K. K. Universitäts-Verlagsbuchhandlung Gesellschaft M. B. H., 1918. 464-465. p. [23 – 38 sorban]

129/2016.ODR.OGY.Kvt.x

1915

Brocky Károly (1807-1855) vízfestmények és rajzok. B. Hatvany Ferenc ajándéka. Budapest: Országos Magyar Szépművészeti Múzeum; Hornyánszky, 1915. 4 p. (A Grafikai Osztály kiállítása, 19.)

Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1915. III.

Budapest 7/12.coll.2=69455

1917

Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat által 1917/18-ban a Szépművészeti Múzeumban rendezett téli tárlat képes tárgymutatója. Összeállította: **Lesskó János.** Budapest: Orsz[ágos] Magyar Képzőművészeti Társulat; Hornyánszky Viktor, 1917. 47. p. [48] t.

Borítócím: *Országos Magy. Képzőművészeti Társulat. Téli tárlat.* 1917-18.

Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1917. – 1918. I. 6.

Budapest 56/18.coll.7=00006556

Ismerteti:

[Elek Artúr] (e.a.): A téli tárlat. *Ujság* XV. 1917. XI. 10. szombat 278. sz. 7. p.

Forrás:PIM. 841/2012.OSzK.x

Női arckép. Hatvany Ferenc báró kitűnő festménye... *Tolnai Világlapja* XVIII. 1918. II. 2. 6. sz. címlap [3 sorban] 1 ill.

1918

Báró Hatvany Ferenc festményeinek és Báró Hatvany Lajosné Winsloe Christa szobrainak gyűjteményes kiállítása. **Lázár Béla** előszavával. Budapest: Az Ernst-Múzeum kiadása, Légrády Testvérek nyomása, 1918. 22 p. 6 ill. (Az Ernst-Múzeum kiállításai, 29.)

Rendezték: **Ernst Lajos, Lázár Béla**

Budapest, Ernst Múzeum. 1918.

Budapest 44/10.coll.13=89267

1922

Báró Hatvany Ferenc gyűjteményes kiállítása. [Előszó]: **Lázár Béla.** Budapest: Az Ernst-Múzeum kiadása; Légrády Testvérek nyomása, 1922. 12 p. (Az Ernst-Múzeum kiállításai, 53.)

Rendezték: **Ernst Lajos, Lázár Béla**

Budapest, Ernst Múzeum. 1922. IV.

Budapest 44/12.coll.3=89432

1924

Hatvany Ferenc gyűjteményének biztosítási értébecslése. Kézirat. Budapest, 1924.
magánarchívum

Forrás:

Mravik László: Báró Hatvay Ferenc műgyűjteményének története. In: *Hatvanyak emlékezete (2001. szeptember 19-én, Hatvanban megrendezett tudományos konferencia kibővített anyaga).* Szerkesztette:

Horváth László. Hatvan: Hatvany Lajos Múzeum, 2003. 114. p. (Hatvany Lajos Múzeum füzetek, 18.)

1927

Hatvany... In: *A Napkelet lexikona.* 1. Budapest: Kiadja a Magyar Irodalmi Társaság, 1927. 523. p. [11 sorban]

134/2016.ODR.OGY.Kvt.x

1929

François de Hatvany

Paris, Galeries Georges Bernheim. 1929. V.

Ismerteti:

George, Henri: François de Hatvany. *L'art vivant*, Paris V. 1929. V. 1. No. 105. 387. p.

Guenne, Jacques: Lettre ouverte à plusieurs ou le „Salon des Tuileries”. *L'art vivant*, Paris V. 1929. VI. 1. No. 107. 429-438. 448-449. p. 33 ill. [említi: 435. p. 6 sorban és 438. p. ill.]

1932

Szép művészeti kiállítások magyar mesterek műveiből. Báró Hatvany Ferenc és Vass Elemér festőművészek gyűjteményes kiállítása a Szép művészeti Kiállítások helyiségeiben. Budapest: Szép művészeti Kiállítások, 1932. 4 p.

Budapest, Fränkel Szalon. 1932. XII. 11.–29.

Budapest 47/1.coll.6=99057

1934

Genthon István: François Hatvany. *Nouvelle Revue de Hongrie* L. (27.) 1934. I. 59-60. p. 2 ill.

Fi 493.x

1935

Genthon István: Báró Hatvany Ferenc modern kép gyűjteménye. *Magyar Művészet* XI. 1935. 1. sz. 4-24. p. 23 ill.

1937

Gachot, François: La collection Hatvany. *Nouvelle Revue de Hongrie* XXX. (VI.) Tome 57. 1937. XII. 543-546. p. 3 ill.

Fi 493: hiány 186/2014OSzK.PDF.x

1937-1938?

Báró Hatvany Ferenc műgyűjteményének teljes jegyzéke. Kézirat. Összeállította: **Pogány Kálmán.** Budapest, 1937-1938?

RO.kézirat

Forrás:

Mravik László: Báró Hatvay Ferenc műgyűjteményének története. In: *Hatvanyak emlékezete (2001. szeptember 19-én, Hatvanban megrendezett tudományos konferencia kibővített anyaga).* Szerkesztette: **Horváth** László. Hatvan: Hatvany Lajos Múzeum, 2003. 114. p. (Hatvany Lajos Múzeum füzetek, 18.)

1947?

Francia művészet a Szépművészeti Múzeumban. Budapest: Szépművészeti Múzeum, [1947?]. 4 p.

Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1947?

A kiállított rajzok túlnyomó részben Majovszky Pál gyűjteményéből származnak. Ezekon kívül még Hatvany Ferenc, Meller Simon, Petrovics Elek és Teleki Sándorné ajándékai szerepelnek a Francia Kiállításon

Budapest 16/2.coll.4=85115

1958

***Artner** Tivadar: Hatvany Ferenc halálára. *Élet és Irodalom* 1958. III. 7. ...p.

Nincs meg!

1966

G[erlőtei], E[ugène][Jenő]: L'ancienne collection François de Hatvany = Hatvany's former French collection. *Gazette des Beaux-Arts*, Paris VIe période Année 108ème Tome LXVII. 1966. V-VI. 1168-1169èmes livraison 357-374. p. 20 ill.

Angol nyelvű kivonattal

1968

Győri Judit: *Thomas Mann, Magyarországon. (Felolvasóestjeinek története és sajtóvisszhangja.)* Budapest: Akadémiai Kiadó, 1968. 203. p. (Modern filológiai füzetek, 4.) FSzEKvt.830 G 92

Thomas Mann magyarországi felolvasóestjei alkalmával járt a Hatvany villában is

1986

Nochlin, Linda: Courbet's *L'origine du monde*: The origin without an original. *October* 36-39. 1986. XI. 37. sz. 77-86. p. 7 ill.

23427=00189303

1987

Mann, Klaus: *Fordulópont. Tudósítás egy életről.* Budapest: Európa Könyvkiadó; Debrecen: Alföldi Nyomda, 1987. 604, 7 p. (Emlékezések / Szerkeszti: **Antal** László; ISSN 0209-5165) Eredeti cím: *Der Wendepunkt.* München: Nymphenburger Verlagshandlung, 1969.

Fordította: **Tihanyi** Vera

Felelős szerkesztő: **Lendvay** Katalin

ISBN 963-07-4387-6

Hatvanyakról: Tizedik fejezet – A vulkán / 1936-1939. 435-437. p.

1990

Mravik László: Báró Hatvany Ferenc műgyűjteménye. *Belvedere* II. 1990. 1. sz. 6-9. p. 4 ill.

1992

Udvarhelyi András: Elrabolt műkincsek sorsa. Hazai dolgaink. *Szombat, a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület folyóirata* IV. 1992. II. 2. sz. 10-12. p. 3 ill.

[Hatvany és Herzog-gyűjtemények sorsáról]

Forrás: OSzK.cikk.kat.5978.274/2014.OSzK.x

1993

*Nagy Sz. Péter: *Hatvany Lajos*. Budapest: Balassi Kiadó, 1993. 119 p. (Kortársaink)

ISBN 963 7873 29

21753/1=158974

Gustave Courbet L'Origine du monde. Videofilm „De l'Impressionisme à l'Art Nouveau” de l'exposition. Un film de Jean-Paul **Fargier**. Paris: Musée d'Orsay, Réunion des musées nationaux, Ex Nihilo, 1996. VHS PAL 541246, 26mm 28'02'22”

Paris, Musée d'Orsay, 1996. X. 5. – 1997. I. 5. kiállítás alkalmából

Video 6=100631

1998

Hernádi Miklós: Hiányzó adalékok a nemzeti kulturális örökséghez. Nagy zsidó műgyűjtemények sorsa. *Múlt és Jövő ÚF*. 1998. 4. sz. 93-98. p. 4 ill.

20/2014.OSzK.x

Mravik László: Hungary's pillaged art heritage. Part two: The fate of the Hatvany collection. *The Hungarian Quarterly* XXXIX. 1998. Summer No. 150. 53-78. p. 4 ill.

<http://www.hungarianquarterly.com/no150/053.shtml>

Mravik László: Baron Bertalan Hatvany. Baron Ferenc Hatvany. Baroness József Hatvany and Baron Endre Hatvany. In: *The „Sacco di Budapest” and depredation of Hungary 1938-1949. Works of art missing from Hungary as a result of the Second World War. Looted, smuggled, captured, lost and destroyed art works, books and archival documents.*

Preliminary and provisional catalogue. Includes archive photographs and documents from Hungarian public archives, as well from libraries, museums and private collections.

Published by The Hungarian National Gallery for The Joint Restitution Committee at the Hungarian Ministry of Culture and Education.

Budapest: The Hungarian National Gallery; Egyetemi Nyomda, 1998. 213-222. 223-275. 276-301. p. ill. (Hungarian National Gallery publications ISSN 0864-7291, 1998/2.)

1999

Bőhm Ágnes: Alakos gyanú. Múzeumok átvilágítása. – Hatvany-fordulatok. *HVG* XXI. 1999. V. 1. 17. (1040). sz. 91-93. p. 1 ill.

Mravik László kutatásaira hivatkozik

184/2014OSzK.x

Ferch Magda – **Stier** Gábor: Kérdések válasz nélkül. Hogyan kaphatjuk vissza Oroszországban lévő műkincseinket? *Magyar Nemzet* LXII. 1999. XI. 20. szombat 271. sz. 16 p. 2 ill.

Ill.: Dohányzó Hatvany Ferenc palotájában

185/2014.OSzK.x.

Geskó Judit: Collecting for the nation and not only for the nation: Impression in Hungary, 1907-1918. In: *Impressionism: Paintings collected by European museums*. Edited by Ann

Dumas, Michael Shapiro. Atlanta, Ga.: High Museum of Art; New York, N.Y.: Harry N. Abrams; Singapore: CS Graphics, 1999. 77-90. p. 12 ill.

ISBN 0-8109-6383-3

Curator of the exhibition: Ann **Dumas**

Managing curator of the exhibition: Michael **Shapiro**

Atlanta, Ga., High Museum of Art. 1999. II. 23. – V. 16.

Seattle, Seattle Art Museum. 1999. VI. 12. – VIII. 29.

Denver, Denver Art Museum. 1999. X. 2. – XII. 12.

Atlanta 1/13=00158466

2001

Vécsi Nagy Zoltán: Élet a kastélyban. Ha arra jár, Hatvany Lajos Múzeum, Hatvan. *Műértő* IV. 2001. VII. – VIII. 7-8. sz. 2. p. 1 ill.

2001. IX. 30-ig

2003

Hatvanyak emlékezete (2001. szeptember 19-én, Hatvanban megrendezett tudományos konferencia kibővített anyaga). Szerkesztette: **Horváth László.** Hatvan: Hatvany Lajos Múzeum; mond-At Kft.nyomdája, 2003. 266. p. 155 ill. (Hatvany Lajos Múzeum füzetek, ISSN 0133-0586, 18.)

Felelős kiadó: **Nagy Zoltán**

ISBN 963-206-274-4

22334/18=00184411

Tartalma:

Horváth László: Bevezető. 5-6. p.

Korzim Erika: Emlékezés a Hatvanyakra. 7-12. p.

Kövér György: „Deutsch Ig. és fia”. 13-21. p.

Rozsics István: Hatvany Lajos az író és az irodalompolitikus. 23-32. p.

Sári László: Ázsia hasznáról. Hatvany Bertalan, az orientalista. 33-42. p.

Szücs György: Az ecset poétája – Hatvany Ferenc. 43-51. p.

Vécsi Nagy Zoltán: A Hatvany család és a képzőművészet. [Képzőművészek a Hatvany körében, a 20. század első felében.] 53–60. p.

Alföldy Gábor: A Hatvany-család kastélyparkja Hatvanban. [A Hatvanyak hatvani kastélyparkja.] 61-111. p.

Mravik László: Báró Hatvany Ferenc műgyűjteményének története. 113–266. p. 119 ill.

2004

Grécsi Emőke: Bűnök és büntetlenségek. Hatvanyék kontra Szépművészeti Múzeum. *Műértő* VII. 2004. V. 5. sz. 1. p.

Hamvay Péter: Jogi csata a Hatvany-kincsekért. Lekerülhet-e a Szépművészeti Múzeum faláról Courbet Birkózók című képe. *Népszava* CXL. 2004. V. 12. szerda. 110. sz. 1., 6. p. 1 ill.

190/2014.OSzK.x

N. Kósa Judit: Fölösleges volt a Vida-pánik. Eddig egy műkincspert zárult le a magyar bíróságon. *Népszabadság* LXVII. 2004. X. 9. szombat 237/2. sz. 9. p. 2 ill.

Kulcsár Anna: Újabb magyar műkincsperek. Öt képért kér félmilliárd értékben a Hatvany család. *Magyar Hírlap* XXXVII. 2004. IV. 3-4., hétfő 79. sz. 20. p. 1 ill.

191/2014.OSzK.x

Kulcsár Anna: Az államé Dánosék harminc képe. Tárgyalják a Hatvany és a Herzog család hagyatékának ügyét is. *Magyar Hírlap* XXXVII. 2004. IV. 23. péntek 95. sz. 1., 24. p. 193/2014.OSzK.x

P. Szabó Ernő: Birkózás a Birkózókért és még tovább. Folytatódnak a műkincsperek a Fővárosi bíróságon. A fő kérdés, hogy valóban a vészkorszakban elrabolt alkotásokról van-e szó. *Magyar Nemzet* LXVII. 2004. IX. 9. csütörtök 237. sz. 5. p. 2 ill.

Várnai Vera: A széthurcolt Hatvany-gyűjtemény. Thomas Mann naplójában írt az értékes képeknél tett látogatásáról. *Népszabadság* LXII. 2004. III. 22. hétfő 68/2. sz. 12. p. 2 ill. 192/2014.OSzK.x

Képekért perel a Hatvany unoka. *Népszabadság* LXII. 2004. IX 17. péntek 218/2. sz. 23. p. 1 ill.

Rövid hír

Per a Hatvany család örökségéért. *Népszava* CXXXI. 2004. IV. 28. szerda 99. sz. 6. p. [23 sorban] 194/2014.OSzK.x

2005

AGP: Millionenforderung abgewiesen. Kunstschatze der ungarischen Barone Hatvany-Deutsch bleiben im Museum. *Pester Lloyd* NF. XII. 2005. II. 16. Nr. 7. 5. p. 1 ill.

A[knai] K[atalin]: Hatvany Ferenc báró festő, műgyűjtő... In: *Nemzeti évfordulóink* 2006. Főszerkesztő: **Estók** János. Budapest: Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézet, 2005. 51. p. ISSN 1785-6167

Illényi Balázs: Botcsinálta tudós. Hatvany Bertalan, az elfeledett kelet-kutató. *HVG* XXVII. 2005. VII. 30. sz. 58-60. p. 4 ill. [Hatvany-család]

2006

Heuss, Anja: Verstreut nach West und Ost. Die drei Geschichten der Hatvany-Sammlung. *Osteuropa*, Berlin LVI. 2006. I-II. Heft 1-2. 86-110. p. 4 ill. 13/2015.Subito.x

2007

Teyssedre, Bernard: *Le roman de l'Origine*. Nouvelle édition revue et augmentée. Paris: Gallimard; Imprimerie Floch, 538, [8] p. ill. (L'infini / collection dirigée par Philippe **Sollers**) ISBN 978-2-07-078411-0
Eredeti kiadás: 1996
30185/1=10273267Modern

2008

Kratochwill Mimi: „Festői fantáziáját elsősorban az asszonyi test izgatja...” Ismeretlen életművek: Hatvany Ferenc. *ArtMagazin* VI. 2008. 5. (29). sz. 34-42. p. 7 ill.

Dunai Andrea: Az eltűnt képek nyomában. Báró Hatvany Ferenc széthullott gyűjteménye. *ArtMagazin* VI. 2008. 5. (29). sz. 43-46. p. 8 ill. [címlapon is]

2009

Dunai Andrea: *Az évszázad jóvátételi pere*. Budapest: Népszabadság Zrt.; Viva Média + Holding; [Dabas]: Reálszisztéma Dabasi Nyomda, 2009. 303 p. ill. (Népszabadság könyvek) ISBN 978-963-9709-78-2

Levéltári források: p. 300-301.

Deutsch, Hans (1906-2002) ügyvéd

Báró **Hatvany** Ferenc műgyűjtő

26980/1=00220271

2010

Szücs György: Egy modern klasszicista. Hatvany Lajos Múzeum, Hatvan. *Műértő* XIII. 2010. IX. 9. sz. 1., 5. p. 1 ill.

Fi 1814.x

2011

Harangi Anna: Egy titokzatos női képmás. Műtárgyfelügyeleti esettanulmány. *Örökség, műemlék, régészet, műtárgy* XV. 2011. XII. 12. sz. 18-20. p. 3 ill.

2012

Hatvany Ferenc báró (1881-1958). Világhírű festmények a budai várhegyről. In: *Klasszikus magángyűjtemények Magyarországon. Válogatás jelentős művészeti gyűjteményekből*.

Főszerkesztő: **Ledényi** Attila. Szerkesztő: **Somhegyi** Zoltán (**Molnos** Péter tanulmányai felhasználásával). Budapest: Ede Communications; Art Today Kft; Pátria Nyomda, 2012. 24-26. p. 4 ill. színes

ISBN 978-963-06-7320-4

Somlai Tibor: *Volt és nincs. Nagypolgári és arisztokrata enteriőrök. 1900-1945. Csengel-Plank* Ibolya és **Kiss** Éva kísérőtanulmányával. Előszó: **Bán** Zsófia. Budapest: Corvina; Gyula: Dürer nyomda, 2012. 270 p. ill.

Angol nyelvű kivonattal

Felelős szerkesztő: **Falus** János

ISBN 978-963-13-6105-6

Hunyady János út 26. Báró Hatvany Ferenc gyűjteménye. 172-175. p. 5 ill.

[Képek forrása: magántulajdon]

Takács Gábor: Báró Hatvany Ferenc. In: *Műgyűjtők Magyarországon a 18. század végétől a 21. század elejéig. Bibliográfiai lexikon = Art collectors in Hungary from the late 18th to early 21st century- A bibliographic dictionary*. Előszó = preface: **Kieselbach** Tamás, [esszé = essay]: **Molnos** Péter. Budapest: Kieselbach Galéria és Aukciósház; Mester Nyomda, 2012. 22-23. 37-38. 202-203. 231. p. arcképével, 2 ill.: 60-61.

ISBN 978-615-5199-03-5

Nyelvi korrektúra = proofreading: **Boros** Ilona

Angol fordítás [szócikkek és a bibliográfia kivételével] = English translation: **Takács** Gábor

Angol nyelvi lektorálás = English proofreading: **Sullivan** Ferenc

Kötéstáblán a kiadó megjelölésénél felirat: *Magyar festészet*, Kieselbach

25298=00205744

Kaland és összeesküvés – a Hatvany-kollekció nyomában. 2012. 4. 24. In: *artPortal*
<http://artportal.hu/magazin/mugyujtes/kaland-es-osszeeskuves---a-hatvany-kollekcio-nyomaban>

2014

Bailey, Martin: Nazi loot claim for Tate's Constable. United Kingdom. *The Art Newspaper*, New York; London XXIII. 2014. IV. No. 256. 1. 6. p. 1 ill.

Visszaadja a Tate a Hatvany-gyűjtemény egyik képét. *Műértő* XVII. 2014. V. 5. sz. 3. p. [9 sorban]

2015

Kiállítás – hír: Ismét a Hatvany-örökösöké a Constable-festmény. *Műértő* XVIII. 2015. X. 10. sz. 3. p. [7 sorban]

London, Tate Gallery

2016

Hamvay Péter: „Ha nem lennének gazdag zsidók...” Műgyűjtők és gyűjtemények a II. világháború előtt. *Magyar Narancs* XXVIII. 2016. I. 14. 2. sz. 28-29. p. 1 ill. [Nemes Marcell arcképével]

2017

Dunai Andrea: Egy önarckép nyomában. Hogyan került Hans von Marées műve Hatvany Ferenc gyűjteményébe? *Műértő* XX. 2017. III. 3. sz. 12-13. p. 7 ill.